

## **Lokalt arbetstidsavtal för lärare**

### **Allmänna utgångspunkter för avtalet**

De centrala parternas beskrivning av de lokala parternas uppgift är att de lokala parterna skall utnyttja tillgängliga resurser på för verksamheten bästa sätt, att skapa en god balans mellan en lärares olika arbetsuppgifter och mellan olika kategorier av lärare.

I enlighet med den rådande personalidén vid Växjö universitet ska utvecklingsplanen vara det dokument som tydligt anger målen. Arbetet vid Växjö universitet skall vara av hög kvalitet, vilket förutsätter engagerade och kompetenta anställda på alla nivåer i organisationen. Kortsiktiga lösningar får inte överväga på bekostnad av långsiktiga mål för universitetets och dess medarbetares utveckling.

Ledarskapet innefattar ansvar för att skapa de förutsättningar som behövs, för att underställda medarbetare skall arbeta effektivt, motiveras och utvecklas i sina arbetsuppgifter. Som anställd har man ansvar för sin egen utveckling, men det är prefekter / chefer vid universitetet som ansvarar för att tillvarata den potential som finns hos underställd personal och tillser att varje anställd i en dialog med närmaste chef får uttrycka sina individuella behov av ökad kompetens och utveckling.

För varje lärare är det var och ens förmåga vad avser undervisning, forskning, administration samt samverkan med det omgivande samhället, som skall tillvaratas. Arbetsförhållandena skall utformas på sätt som möjliggör kompetensutveckling och möjlighet att följa utvecklingen i det egna ämnesområdet.

För att efterleva den vid universitetet gällande arbetsmiljöpolicy krävs att ingen lärare överanvänds och att läraren känner trygghet i sin arbetssituation och i sin relation till prefekt / chef.

De lärare som under en följd av år haft undervisning motsvarande full tid av sin tjänstgöring skall i första hand prioriteras för egen forskning, medverkan i forskning eller omfattas av kompetensutvecklande åtgärder. Dessa åtgärder innebär en minskad undervisningsbörda för läraren.

Detta avtal omfattar endast lärare enligt högskoleförordningen.

### **Lokalt kollektivavtal om fördelning av lärarnas årsarbetid och arbetstidsberoende ersättningar**

**1§:** Med stöd av ALFA 1 kap 3§ samt bil 5 sluter parterna lokalt kollektivavtal avseende årsarbetidens fördelning och arbetstidsberoende ersättningar för lärare. Där inget annat sägs gäller ALFA.

**2§:** Målsättningen är att skapa en god balans mellan lärares olika arbetsuppgifter och mellan olika kategorier av lärare. Redan nu utgör forskning, kompetensutveckling och andra arbetsuppgifter en betydande del av arbetstiden för många lärare vid Växjö universitet. Andelen forskning och kompetensutveckling måste på sikt öka. Ett viktigt led i detta förändringsarbete utgörs av strävan att erhålla större andel forskningsanslag samt genom medelgivande organs tilldelning av externa medel för forskning.

3§: Med arbetsgivare menas rektor vid Växjö universitet, om inget annat sägs.

4§: Arbetsuppgifter definieras i Högskolelagen 3 kap, 1§.

För professor, lektor och adjunkt gäller att administrativa arbetsuppgifter, t ex kursansvar samt övrig utbildnings- och institutionsadministration i normalfallet bör omfatta cirka 10 % av årsarbetstiden.

5§

: Den totala årsarbetstiden för lärare är enligt ALFA, bil 5, specialbestämmelser till 4 kap, 3§

- 1700 timmar för universitetetslärare med 35 semesterdagar
- 1732 timmar för universitetetslärare med 31 semesterdagar
- 1756 timmar för universitetetslärare med 28 semesterdagar

I ALFA förutsätts att lärarnas arbetstid räknas i klocktimmar.

Fördelningen av årsarbetstiden för lärare regleras i det centrala avtalet om löne- och anställningsförmåner (bil 5 §4 Arbetstidens fördelning). Därutöver fastställs fördelningen i detta lokala avtal.

Vid Växjö universitet ska arbetstiden fördelas i ett tre- till femårsperspektiv för lärare med tillsvidareanställning. Utgångspunkten och målsättningen för den enskilde läraren ska beskrivas och dokumenteras samt följas upp en gång per kalender- eller läsår.

Institutionens utbildnings- och forskningsuppdrag utgör ramarna för arbetsfördelningen bland olika kategorier av lärare och för den enskilde läraren.

Planering av undervisningens omfattning och förläggning för den enskilde läraren är avhängig dessa ramar. Samtliga arbetsuppgifter för en lärare skall inrymmas i årsarbetstiden. Tid som åtgår för uppdrag som prefekt eller studierektor o dyl regleras inte i detta avtal, men skall rymmas inom årsarbetstiden.

Alla lärare skall ges utrymme för medverkan i grundutbildning, forskning, konstnärligt utvecklingsarbete, att följa forskningen, kompetensutveckling eller övrigt arbete, såsom att samarbeta med det omgivande samhället.

Läraren ska ges möjlighet att kombinera utbildning och forskning. Volymen av de olika arbetsuppgifterna kan variera över tid, men garanteras måste att varje tillsvidareanställd lärare under en flerårsperiod tilldelas tid för egen forskning eller annat utvecklingsarbete som stärker kompetensen som lärare. Det kan i extremfallet koncentreras till en tidigare kallad sabbatstermin.

Det är av stor vikt att för lärarna finna nya arbetsätt som effektiviserar undervisningen, så att utrymmet för forskning och annan kompetensutveckling kan öka.

Vid fördelning av arbetsuppgifter skall hänsyn tas till arbetsuppgifternas och ämnets karaktär, arbetets uppläggning, svårighetsgrad och nivå samt lärarens egna förutsättningar sett i ett helhetsperspektiv.

Eftersom verksamheten är starkt varierande liksom lärarens situation i sin helhet, måste uppskattning av tidsåtgång för att utföra arbete göras vid varje enskild institution.

Lärare av olika kategorier ska delta i de för lärare förekommande arbetsuppgifterna. Andelen kan variera över tid men skall i ett flerårsperspektiv i genomsnitt omfatta nedan angiven procentsats. Detta gäller tillsvidareanställda lärare.

I de årliga planerings- och utvecklingssamtalen mellan prefekt / motsv och den enskilde läraren bör den långsiktiga planen för lärarens kompetensutveckling utarbetas, liksom uppföljning av tjänstgöringsförhållandena i övrigt.

Vid den aktuella planeringsperioden bör nedanstående ramar för fördelning av årsarbetstiden vara vägledande.

### **Professor**

För professor skall normalt utbildningsvolymen inom grund- och forskarutbildning omfatta lägst 25 % av årsarbetstiden.

### **Lektor**

Utbildningsvolymen inom grund- och forskarutbildning skall i normalfallet omfatta högst 70 % av årsarbetstiden för lektorskollektivet. En lektor skall i normalfallet beredas möjlighet att bedriva forskning och / eller kompetensutveckling till cirka 20 % av årsarbetstiden.

Universitetslektorer, som så önskar, bör ges möjlighet att meritera sig för befordran till professor. Om förutsättningar finns, bör sådana lektorer tilldelas längre perioder och / eller större andel av årsarbetstiden för forskning.

### **Adjunkt**

Utbildningsvolymen inom grundutbildning skall i normalfallet omfatta högst 80 % av årsarbetstiden för adjunktskollektivet. Adjunktskollektivet skall beredas utrymme för forskarutbildning, medverkan i forskning eller annan kompetensutveckling till minst 10 % av årsarbetstiden. På två års sikt bör denna andel kunna öka till att omfatta 20 % av årsarbetstiden.

Adjunkter anställda före 1 januari 1999 ges företräde att genomgå forskarutbildning i en eller flera etapper. Enligt den anställningsordning, som Växjö universitets styrelse beslutat om, gäller att adjunkter som anställs fr o m 1999-01-01 av institutionen skall bedömas ha goda förutsättningar att befordras till lektor.

### **Forskarassistent**

Forskarassistent skall huvudsakligen ägna sig åt forskning. Utbildningsvolymen inom grund- och forskarutbildning skall i normalfallet omfatta högst 15 % av årsarbetstiden. En forskarassistent kan dock genom medverkan i grundutbildningen meritera sig för anställning som universitetslektor eller professor.

### **Befordrade lärare**

För lärare som befordras sker fördelningen av arbetsuppgifter initialt i enlighet med det centrala avtalets ALFA bilaga 5 § 4 protokollsanteckning.

**§ 6:** Arbetsgivarens skyldighet att samråda med läraren angående planering av årsarbetstiden regleras i det centrala avtalet om löne- och anställningsvillkor (ALFA bilaga 5 § 5). Beslut om tjänstgöringsschema och plan regleras i det centrala avtalet om löne- och anställningsförmåner (ALFA bilaga 5 § 6).

För varje kalender- eller läsår upprättas tjänstgöringsschema. I detta regleras undervisningsskyldighetens volym och förläggning. För undervisningen skall framgå vilka kurser etc som läraren skall vara verksam inom och vilken mängd undervisning, handledning och examination som skall utföras.

Vid fastställande av undervisningens omfattning (inklusive för- och efterarbete) skall hänsyn tas till undervisningens och ämnets karaktär, undervisningens uppläggning, kursens svårighetsgrad och nivå samt lärarens egna förutsättningar i sin helhet för att utföra undervisningen.

Före beslut om tjänstgöringsschema / plan skall prefekt / motsv underrätta berörd personalorganisation om det tilltänkta beslutet. Påkallar berörd personalorganisation förhandling i frågan inom fem arbetsdagar gäller följande bestämmelser. Om parterna inte enas vid förhandling enligt denna paragraf eller om förhandling inte begärts inom angiven tid, får prefekt / motsv besluta i frågan. (Jfr ALFA bil 5 spec best till kap 4, 6§). Denna förhandlings- och informationsskyldighet ersätter arbetsgivarens förhandlings- och informationsskyldighet enligt MBL. Inför tillfälliga ändringar av tjänstgöringsschema ska om möjligt 2 veckor före förändringen träder i kraft samråd ske med den berörde läraren.

**§ 7:** Riktvärden för beräkning av undervisningsinsatser fastställs av institutionsstyrelsen efter överläggning med de fackliga organisationerna. Inom universitetets nuvarande verksamhetsområde beräknas mellan 1 och 7 timmar för 1 timmes undervisningsinsatser av varierande slag. Beräkningen omfattar för- och efterarbete förutom tid för själva genomförandet.

Utgångspunkten för en sådan beräkning är i normalfallet vid en institution att en undervisningstimme omräknas till 4 klocktimmar, medan utgångspunkten för motsvarande beräkning vid en annan institution kan vara ett annat omräkningstal. Från dessa riktvärden kan vid varje institution avvikelser förekomma. Högre eller lägre omräkningsfaktor kan tillämpas vid behov.

#### **§8: Mertid och övertid**

Mertidstillägg utbetalas med 1/165 av den individuella lönen för fullgjord klocktimme till den som är deltidstjänstgörande och utför arbetsuppgifter utöver deltidstjänstgöringen upp till full årsarbetstid.

Mertidstimme som fullgjorts i form av undervisning ersätts med så många klocktimmar som krävs för fullgörandet.

Arbete utöver ordinarie tid utgör övertid. Övertid skall ej vara planerad och skall vara beordrad i förväg, eller i undantags fall godkänd i efterhand. Tjänstgöringen skall innefattas i den institutions uppdrag, där läraren är placerad.

Övertidstillägg utbetalas med 1/94 av den individuella lönen för fullgjord klocktimme till den som är heltidstjänstgörande och utför arbetsuppgifter utöver årsarbetstiden. Kvalificerad övertid utbetalas med 1/72 av den individuella lönen per månad.

Övertidstimme som fullgjorts i form av undervisning ersätts med så många klocktimmar som krävs för fullgörandet.

Övertid får fullgöras upp till 150 timmar per kalenderår eller högst 50 timmar per kalendermånad.

Kompensationsledighet medges med 1 ledig timme per arbetad mertidstimme och 1,5 ledig timme per arbetad enkel övertidstimme, 2 lediga timmar per arbetad kvalificerad övertidstimme.

Övertid som kompenseras med ledighet räknas inte in i den totala övertiden per kalender- år eller månad.

**§9:** Arbetsuppgifter som fullgörs under okontrollerade ( forskning och utvecklingsarbete, som läraren själv förfogar över) former kan inte betraktas som övertid.

**§10:** Mertid / övertid i övrigt regleras i enlighet med de regler som anges i ALFA, 4 kap, 8 – 10 §§, 21 –22§§.

**§11:** För undervisning på obekväm tid utgår för schemalagd undervisning som fullgörs vardagar efter klockan 18.00 eller lördagar / söndagar ett lönetillägg med 90 kronor / timme. Fr o m den 101 timmen under ett kalenderår höjs tillägget till 130 kronor / timme. För lärare som omfattas av chefsavtalet utgår ingen ersättning för övertid eller ersättning för undervisning under obekväm tid.

**§ 12:** Uppföljning av avtalets intentioner skall göras och utvärderas inför en förlängning av avtalet.